

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 638/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Košice II sp. zn. 4PP/57/2022 z 21. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 2. novembra 2022 domáhal vyslovenia porušenia práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 4PP/57/2022 z 21. septembra 2022. V ústavnej sťažnosti sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z dôvodu povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Sťažovateľ poukázal na požiadavky obsiahnuté v čl. 6 ods. 3 dohovoru, ktoré predstavujú zvláštne aspekty na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Do skupiny týchto osobitných trestnoprávných záruk spravodlivého prerokovania veci pred všeobecným súdom zaraďuje judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva aj právo na riadne zistenie skutkového stavu

garantovaného čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru, ktorého obsahom je právo vypočúť odsúdeného, ktorý žiada o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

3. Sťažovateľ poukázal na judikatúru ústavného súdu, že podstata odôvodnenia súdneho rozhodnutia v prípade zamietnutia žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody spočíva v tom, že odsúdenému má byť jasne a zrozumiteľne vysvetlené, akým konkrétnym spôsobom sa má správať, aby preukázal polepšenie a aby od neho bolo možné očakávať, že povedie riadny život. Každé zamietnutie takejto žiadosti zo strany všeobecného súdu musí obsahovať krátky návod popisujúci, aké sa od odsúdeného očakávajú zmeny. Tieto skutočnosti napadnuté uznesenie okresného súdu vôbec neobsahuje, a preto sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie okresného súdu za nezákonné a nedostatočne odôvodnené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy (... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd), ktorého zmyslom je, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a meritórne (vecne) sa zaoberať podanou sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným orgánom verejnej moci prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

6. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale rovnako je aj úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci výkonu im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

7. Lustráciou ústavného súdu bolo zistené, že o zamietnutí žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia uznesením sp. zn. 4PP/57/2022 z 21. septembra 2022 rozhodol okresný súd, keďže v ústavnej sťažnosti sťažovateľ neuviedol danú skutočnosť. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorá bola zamietnutá uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Tos/90/2022 z 24. novembra 2022.

8. Ústavný súd uvádza, že krajský súd bol oprávnený a povinný preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu na základe sťažovateľom podanej sťažnosti, v rámci ktorej mal možnosť predostrieť aj námietky uvedené v ústavnej sťažnosti. Z uvedeného vyplýva, že existoval iný súd rozhodujúci o ochrane práv sťažovateľa (krajský súd), čo vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 1 uvedených práv napadnutým

uznesením okresného súdu. Zároveň z informačného systému ústavného súdu bolo zistené, že následne sťažovateľ už nepodal ústavnú sťažnosť, ktorou by namietal vecnú nesprávnosť uznesenia krajského súdu.

9. Z už uvedených dôvodov ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie.

10. Aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde), musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

11. Ak ústavný súd z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia zistí, že v danom prípade nie je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie, ústavná sťažnosť je oneskorená, neprípustná alebo zjavne neopodstatnená, znamená to, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a teda že nie je splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, v dôsledku čoho nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom vyhovieť.

12. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom je totiž zrejme, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu